

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Správa o overení ročnej účtovnej závierky spoločného podniku pre výskum
riadenia letovej prevádzky jednotného európskeho vzdušného priestoru
za rozpočtový rok 2017

spolu s odpoveďou spoločného podniku

OBSAH

	Body
Úvod	1 – 12
Zriadenie spoločného podniku SESAR	1 – 2
Správa	3 – 4
Ciele	5 – 7
Zdroje	8 – 11
Hodnotenia Komisie	12
Stanovisko	13 – 25
Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky	14
Stanovisko k zákonnosti a riadnosti príslušných príjmov	15
Stanovisko k zákonnosti a riadnosti príslušných platieb	16
Zodpovednosť vedenia a osôb a subjektov poverených správou	17 – 19
Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky a príslušných operácií	20 – 25
Rozpočtové a finančné hospodárenie	26 – 37
Plnenie rozpočtu na rok 2017	26 – 28
Viacročné čerpanie rozpočtu v rámci 7. RP a programu TEN-T	29 – 33
Viacročné čerpanie rozpočtu v rámci programu Horizont 2020	34 – 37
Vnútorne kontroly	38 – 42
Rámec vnútornej kontroly	38 – 41
Postupy verejného obstarávania	42
Ďalšie pripomienky	43
Mobilizácia príspevkov ostatných členov a riziko dvojitého financovania	43
Informácie o hodnoteniach Komisie	44 – 47

Príloha – Kontrola prijatia opatrení na základe pripomienok z predchádzajúcich rokov

Odpoveď spoločného podniku

ÚVOD

Zriadenie spoločného podniku SESAR

1. Spoločný podnik pre výskum riadenia letovej prevádzky jednotného európskeho vzdušného priestoru (SESAR), so sídlom v Bruseli, bol zriadený vo februári 2007 na obdobie ôsmich rokov a začal samostatne pracovať 10. augusta 2007¹. V júni 2014 Rada zmenila zakladajúce nariadenie a predĺžila existenciu spoločného podniku do 31. decembra 2024².
2. Spoločný podnik SESAR je verejno-súkromné partnerstvo pre rozvoj a zavedenie modernizovaného manažmentu letovej prevádzky (*air traffic management* – ATM) v Európe. Jeho zakladajúcimi členmi sú Európska únia (EÚ) zastúpená Komisiou a Európska organizácia pre bezpečnosť letovej prevádzky (Eurocontrol)³. Po výzve na vyjadrenie záujmu sa 19 verejných a súkromných podnikov z odvetvia letectva stalo členmi spoločného podniku. Sú medzi nimi výrobcovia lietadiel, výrobcovia pozemných a leteckých zariadení, poskytovatelia leteckých navigačných služieb a letiskové orgány.

Správa

3. Riadiaca štruktúra spoločného podniku SESAR zahŕňa správnu radu a výkonného riaditeľa.
4. Správna rada sa skladá zo zástupcov členov spoločného podniku SESAR vrátane zástupcov zainteresovaných strán (vojenský a civilní užívatelia vzdušného priestoru,

---

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 219/2007 z 27. februára 2007 o založení spoločného podniku na vývoj novej generácie európskeho systému riadenia letovej prevádzky (SESAR) (Ú. v. EÚ L 64, 2.3.2007, s. 1), zmenené nariadením (ES) č. 1361/2008 (Ú. v. EÚ L 352, 31.12.2008, s. 12).

² Nariadenie Rady (EÚ) č. 721/2014 zo 16. júna 2014, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 219/2007 o založení spoločného podniku na vývoj novej generácie európskeho systému riadenia letovej prevádzky (SESAR), pokiaľ ide o predĺženie existencie spoločného podniku do roku 2024 (Ú. v. EÚ L 192, 1.7.2014, s. 1).

³ Eurocontrol je medzinárodná organizácia vo vlastníctve 41 členských štátov. EÚ delegovala časť svojich nariadení o jednotnom európskom nebi na Eurocontrol, čím sa stala ústrednou organizáciou na koordinovanie a plánovanie riadenia letovej prevádzky pre celú Európu. Samotná EÚ je signatárom organizácie Eurocontrol a členmi Eurocontrolu sú všetky členské štáty EÚ.

poskytovatelia leteckých navigačných služieb, výrobcovia zariadení, letiská, zamestnanci v sektore riadenia letovej prevádzky a vedecká obec). Rada zodpovedá za prijatie riadiaceho plánu ATM schváleného Radou a za vykonávanie celkovej kontroly realizácie projektu SESAR. Výkonný riaditeľ je zodpovedný za každodenné riadenie spoločného podniku.

Ciele

5. Cieľom projektu SESAR je modernizácia manažmentu letovej prevádzky v Európe prostredníctvom definovania, rozvoja a vytvorenia nových alebo zlepšených technológií a postupov. Projekt je rozdelený do troch fáz:

- „fáza definovania“ (2004 – 2007) pod vedením organizácie Eurocontrol, spolufinancovaná z programu transeurópskej dopravnej siete (TEN-T). Výsledkom bol európsky riadiaci plán ATM, v ktorom sa definuje obsah a opisuje vývoj a zavádzanie novej generácie moderného systému manažmentu letovej prevádzky,
- „fáza vývoja“ rozdelená na dve časti (2008 – 2013, predĺžená do roku 2016), ktorú riadi spoločný podnik SESAR, spolufinancovaná z programu TEN-T a zo siedmeho rámcového programu pre výskum (7. RP) a od roku 2014 aj z programu Horizont 2020,
- „fáza zavádzania“ (2014 – 2024) na zavedenie novej infraštruktúry manažmentu letovej prevádzky, ktorú vedie odvetvie letovej prevádzky a zainteresované strany na účely rozsiahleho vytvárania infraštruktúry, spolufinancovaná z programu Horizont 2020.

6. Spoločný podnik SESAR sa v 7. RP a programe TEN-T zameriaval na modernizáciu a zvyšovanie bezpečnosti manažmentu letovej prevádzky v Európe prostredníctvom koordinácie a sústredenia všetkého relevantného úsilia v oblasti výskumu a vývoja v EÚ na vytvorenie nových technologických systémov, komponentov a prevádzkových postupov, v súlade s európskym riadiacim plánom ATM (SESAR I – fáza vývoja od roku 2008 do roku 2016).

7. V súlade s programom Horizont 2020 spoločný podnik SESAR vykonáva program SESAR 2020 s cieľom preukázať životaschopnosť technologických a prevádzkových riešení, ktoré už boli vypracované v rámci SESAR I, vo väčších a operatívne integrovanejších prostrediach

(pokračovanie fázy vývoja) a realizovať novú infraštruktúru manažmentu letovej prevádzky (fáza zavádzania).

Zdroje

8. Rozpočet na fázu vývoja SESAR I na obdobie 2008 – 2016 predstavoval 2 100 mil. EUR a rovnakým podielom ho poskytla EÚ, Eurocontrol a zúčastnení partneri z verejného a súkromného sektora z odvetvia letovej prevádzky. Maximálna výška príspevku EÚ sa financovala zo 7. RP a z programu TEN-T⁴.

9. V zakladajúcom nariadení spoločného podniku SESAR sa celkové náklady na SESAR 2020 odhadujú vo výške 1 585 mil. EUR⁵. Maximálna výška príspevku EÚ pre spoločný podnik SESAR na vykonávanie fázy vývoja a zavádzania programu SESAR 2020 v období 2017 – 2024 je 585 mil. EUR a je hradená z programu Horizont 2020⁶. Eurocontrol má na činnosti spoločného podniku poskytnúť okolo 500 mil. EUR⁷ a odvetvie letovej prevádzky má prispieť sumou 500 mil. EUR. Približne 95 % príspevkov od organizácie Eurocontrol a ostatných členov je vo forme nepeňažných príspevkov na činnosti spoločného podniku.

10. Pokiaľ ide o finančné príspevky na administratívne náklady spoločného podniku, správna rada rozhodne, aké sumy musí uvoľniť každý člen úmerne príspevkom, s ktorých uhradením súhlasil, a stanoví lehotu, v ktorej musia členovia uhradiť svoje príspevky.

11. Konečný rozpočet spoločného podniku SESAR v rámci SESAR I a SESAR 2020 na rok 2017 bol 191,8 mil. EUR (2016: 157,1 mil. EUR). K 31. decembru 2017 spoločný podnik zamestnával 40 zamestnancov (2016: 44).

---

⁴ Článok 3 všeobecnej dohody medzi Európskou komisiou a spoločným podnikom SESAR, december 2009.

⁵ Odôvodnenie 5 nariadenia (EÚ) č. 721/2014.

⁶ Článok 4 ods. 2 nariadenia (ES) č. 219/2007 zmeneného nariadením (EÚ) č. 721/2014.

⁷ Článok 4 dohody medzi spoločným podnikom SESAR 2020 a organizáciou Eurocontrol.

Hodnotenia Komisie

12. V júni 2017 dokončila Komisia záverečné hodnotenie činností spoločného podniku v súvislosti so 7. RP a priebežné hodnotenie jeho činností v súvislosti s programom Horizont 2020 a spoločný podnik potom vypracoval príslušné akčné plány na riešenie odporúčaní uvedených v hodnoteniach. Pri tejto príležitosti uvádzame časť týkajúcu sa akčných plánov spoločného podniku v reakcii na hodnotenia, ktorá slúži len na informačné účely a nie je súčasťou nášho audítorského stanoviska či pripomienok.

STANOVISKO

13. Kontrolovali sme:

- a) účtovnú závierku spoločného podniku, ktorá pozostáva z finančných výkazov⁸ a správ o plnení rozpočtu⁹ za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2017;
- b) zákonnosť a riadnosť operácií súvisiacich s účtovnou závierkou podľa ustanovení článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

14. Zastávame názor, že účtovná závierka spoločného podniku za rok končiaci sa 31. decembra 2017 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu spoločného podniku k 31. decembru 2017, ako aj výsledky jeho operácií, toky hotovosti a zmeny čistých aktív za príslušný rozpočtový rok v súlade s jeho nariadením o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami, ktoré schválil účtovník Komisie. Tieto pravidlá vychádzajú z medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor.

---

⁸ Finančné výkazy obsahujú súvahu, výkaz o finančných výsledkoch, tabuľku toku hotovosti, výkaz zmien čistých aktív, prehľad hlavných účtovných postupov a ďalšie vysvetľujúce poznámky.

⁹ Správy o plnení rozpočtu pozostávajú zo správ, v ktorých sú zhrnuté všetky rozpočtové operácie a vysvetľujúce poznámky.

Stanovisko k zákonnosti a riadnosti príslušných príjmov

15. Zastávame názor, že príslušné príjmy zaznamenané v účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2017 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

Stanovisko k zákonnosti a riadnosti príslušných platieb

16. Zastávame názor, že príslušné platby zaznamenané v účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2017 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

Zodpovednosť vedenia a osôb a subjektov poverených správou

17. V súlade s článkami 310 až 325 ZFEÚ a s nariadením o rozpočtových pravidlách spoločného podniku vedenie zodpovedá za vyhotovenie a predloženie účtovnej závierky na základe medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor a za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie vnútorných kontrol relevantných pre zostavenie a predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby. Vedenie tiež zodpovedá za zabezpečenie toho, aby boli činnosti, finančné operácie a informácie uvedené vo finančných výkazoch v súlade s orgánmi, ktoré ich spravujú. Vedenie spoločného podniku nesie konečnú zodpovednosť za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií.

18. Pri vyhotovovaní účtovnej závierky je vedenie zodpovedné za posúdenie schopnosti spoločného podniku zabezpečiť nepretržitosť činnosti, v príslušných prípadoch za zverejnenie záležitostí týkajúcich sa nepretržitosti činnosti a za používanie účtovníctva založeného na predpoklade nepretržitosti činnosti.

19. Osoby a subjekty poverené správou zodpovedajú za dohľad nad postupom finančného výkazníctva spoločného podniku.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky a príslušných operácií

20. Naším cieľom je získať primerané uistenie o tom, či sa v účtovnej závierke spoločného podniku nenachádzajú významné nesprávnosti a či sú príslušné operácie zákonné a riadne, a na základe nášho auditu poskytnúť Európskemu parlamentu a Rade alebo iným príslušným orgánom udeľujúcim absolútorium vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, nie je však zárukou, že sa pri audite vždy odhalí výskyt významných nesprávností či porušenia pravidiel.

Nesprávnosti a porušenia pravidiel môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak možno odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo súhrnne ovplyvnia ekonomické rozhodnutia používateľov prijaté na základe tejto účtovnej závierky.

21. Audit zahŕňa postupy na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch v účtovnej závierke, ako aj o zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Výber postupov závisí od úsudku audítora, ktorý hodnotí riziko významných nesprávností v účtovnej závierke, ako i riziko významného porušenia požiadaviek právneho rámca Európskej únie v príslušných operáciách, či už z dôvodu podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní týchto rizík sa zohľadňujú vnútorné kontroly, ktoré sú relevantné pre vyhotovenie a verné predloženie účtovnej závierky a zákonnosť a riadnosť príslušných operácií, aby sa mohli navrhnuť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účel vyjadrenia stanoviska k účinnosti vnútornej kontroly. Audit ďalej zahŕňa posúdenie vhodnosti uplatnených účtovných metód, primeranosti účtovných odhadov vedenia, ako aj posúdenie účtovnej závierky ako celku.

22. V súvislosti s príjmami overujeme dotáciu prijatú od Komisie a posudzujeme postupy spoločného podniku na výber poplatkov a iných príjmov.

23. V súvislosti s výdavkami preskúmavame platobné operácie v okamihu, keď výdavky vznikli, boli zaznamenané a prijaté. Toto preskúmanie sa vzťahuje na všetky kategórie platieb (vrátane platieb za nákup majetku) v momente, keď sa uhrádzajú.

24. Pri vypracúvaní tohto tejto správy a stanoviska sme zohľadnili audítorskú prácu nezávislého externého audítora vykonanú v súvislosti s účtovnou závierkou spoločného podniku v súlade s článkom 208 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách EÚ¹⁰.

25. Pripomienky uvedené v nasledujúcej časti nemajú vplyv na stanoviská EDA.

ROZPOČTOVÉ A FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Plnenie rozpočtu na rok 2017

26. So zreteľom na rozpočtové prostriedky v podobe pripísaných príjmov (18 mil. EUR) boli v rozpočte na rok 2017, ktorý sa mohol čerpať v rámci programu SESAR I, zahrnuté viazané

---

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

rozpočtové prostriedky vo výške 19,3 mil. EUR a platobné rozpočtové prostriedky vo výške 121,8 mil. EUR; a v rozpočte na rok 2017, ktorý sa mohol čerpať v rámci programu SESAR 2020, boli zahrnuté viazané rozpočtové prostriedky vo výške 111,7 mil. EUR a platobné rozpočtové prostriedky vo výške 91,2 mil. EUR.

27. Miera čerpania viazaných rozpočtových prostriedkov programu SESAR I bola 11 % a platobných rozpočtových prostriedkov 68 %. Pomalú mieru čerpania v prípade programu SESAR I možno pripísať týmto faktorom:

- Program SESAR I bol oficiálne ukončený v decembri 2016 a posledná platba bola uhradená v decembri 2017. Spoločný podnik však musel do konca roka 2017 zabezpečiť dostatočné finančné prostriedky v rámci 7. RP na úhradu finančných príspevkov členov programu SESAR I zastupujúcich priemysel, ktoré boli prijaté navyše¹¹, a na preplatenie oneskorených, no odôvodnených žiadostí o preplatenie nákladov v súvislosti s prebiehajúcimi projektmi 7. RP.
- Spoločný podnik pri plánovaní a monitorovaní potreby nových viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov pre rozpočet SESAR I postupoval konzervatívne a nezohľadňoval očakávané pripísané príjmy vo výške približne 17 mil. EUR vyplývajúce zo súm vymožených v rámci projektov SESAR I (t. j. opravy chýb v rámci auditu *ex post*, nesplatené platby predbežného financovania atď.).

28. V rámci SESAR 2020 bola miera čerpania viazaných rozpočtových prostriedkov bola 92 % a platobných rozpočtových prostriedkov 68 %. Miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola nižšia, ako sa odhadovalo, a bola spôsobená najmä zdržaním pri realizácii projektov programu Horizont 2020, ktoré viedli členovia zastupujúci priemysel, a pomerne konzervatívnym plánovaním rozpočtu, ak sa zohľadní riziko oneskoreného prijatia ročných dohôd o delegovaní finančného plnenia.

---

¹¹ Články 13 a 25 stanov spoločného podniku, ktoré sú prílohou k nariadeniu (ES) č. 219/2007, zmenenému nariadením (EÚ) č. 721/2014.

Viacročné čerpanie rozpočtu v rámci 7. RP a programu TEN-T

29. Z prostriedkov 7. RP v maximálnej výške 700 mil. EUR pridelených spoločnému podniku SESAR na realizáciu programu SESAR I do konca roka 2017 EÚ prispela v hotovosti celkovou sumou 633,9 mil. EUR.
30. Z celkových nepeňažných a finančných príspevkov ostatných členov na financovanie činností spoločného podniku SESAR vo výške 1 254,5 mil. EUR (670,2 mil. EUR od organizácie Eurocontrol a 584,3 mil. EUR od členov z odvetvia letovej prevádzky) spoločný podnik do konca roka 2017 potvrdil príspevky vo výške 560,7 mil. EUR od organizácie Eurocontrol a 539,2 mil. EUR z odvetvia letovej prevádzky.
31. V dôsledku toho dosiahli do konca roka 2017 celkové príspevky ostatných členov programu SESAR I výšku 1 099,9 mil. EUR v porovnaní s kumulatívnym finančným príspevkom EÚ vo výške 633,9 mil. EUR.
32. Z celkového prevádzkového a administratívneho rozpočtu vo výške 892,8 mil. EUR na činnosti SESAR I¹² spoločný podnik SESAR do konca roka 2017 prijal záväzky vo výške 853 mil. EUR a vykonal platby vo výške 801 mil. EUR (89,7 % disponibilného rozpočtu).
33. Na konci roka 2017 a v konečnej fáze programu SESAR I musel spoločný podnik nechať prepadnúť 30 mil. EUR (19 %) nesplatených záväzkov v dôsledku upravených alebo zrušených projektov v rámci programu SESAR I. V dôsledku toho mal spoločný podnik na konci roka stále otvorené platobné záväzky na granty SESAR I vo výške približne 47 mil. EUR.

---

¹² Celkovú sumu 892,8 mil. EUR tvorí finančný príspevok financovaný zo 7. RP a z programu TEN-T vo výške 700 mil. EUR, finančný príspevok organizácie Eurocontrol vo výške 165 mil. EUR a finančný príspevok od členov z odvetvia letovej prevádzky vo výške 27,8 mil. EUR.

Viacročné čerpanie rozpočtu v rámci programu Horizont 2020

34. Z maximálnej sumy prostriedkov v rámci programu Horizont 2020 vo výške 585 mil. EUR pridelených spoločnému podniku SESAR na realizáciu programu SESAR 2020 prispela EÚ do konca roka 2017 celkovou hotovosťou vo výške 132,9 mil. EUR.

35. Ostatní členovia sa zaviazali poskytnúť nepeňažné a finančné príspevky vo výške najmenej 825,9 mil. EUR na prevádzkové činnosti spoločného podniku v rámci programu SESAR 2020 (približne 500 mil. EUR od organizácie Eurocontrol a odhadovaná suma vo výške 325,9 mil. EUR z odvetvia letovej prevádzky). Na konci roka 2017 ostatní členovia vykázali nepeňažné príspevky vo výške 97,3 mil. EUR. Keďže však na konci roka 2017 boli projekty programu SESAR 2020 len v úvodnej fáze, správna rada ich ešte nepotvrdila. Okrem toho organizácia Eurocontrol poskytla finančné príspevky na administratívne náklady spoločného podniku vo výške 6,7 mil. EUR.

36. V dôsledku toho dosiahli na konci roka 2017 celkové príspevky z odvetvia letovej prevádzky a od organizácie Eurocontrol výšku 104 mil. EUR v porovnaní s finančným príspevkom EÚ vo výške 132,9 mil. EUR.

37. Z maximálneho prevádzkového a administratívneho rozpočtu vo výške 639,8 mil. EUR¹³ na činnosti programu SESAR 2020 do konca roka 2017 spoločný podnik uzatvoril záväzky vo výške 236,7 mil. EUR a vykonal platby vo výške 112,3 mil. EUR. Platby tvorili najmä platby predbežného financovania pre prvú a druhú vlnu projektov programu SESAR 2020.

VNÚTORNÉ KONTROLY

Rámec vnútornej kontroly

38. Externý audítor ročnej účtovnej závierky spoločného podniku zistil nedostatky v postupoch finančnej kontroly spoločného podniku. Táto situácia vznikla najmä v dôsledku

---

¹³ Celkovú sumu 639,8 mil. EUR tvorí finančný príspevok financovaný z programu Horizont 2020 vo výške 585 mil. EUR, finančný príspevok organizácie Eurocontrol vo výške 25 mil. EUR a finančný príspevok členov z odvetvia letovej prevádzky vo výške 18,5 mil. EUR. Komisia okrem toho poskytne pripísané príjmy vo výške 11,3 mil. EUR spoločnému podniku na osobitné úlohy, ktoré delegovala na spoločný podnik.

zložitého finančného regulačného rámca, v ktorom spoločný podnik funguje, nedávneho odchodu kľúčových zamestnancov finančného oddelenia a z toho vyplývajúceho pracovného zaťaženia tohto oddelenia.

39. Spoločný podnik zaviedol spoľahlivé postupy kontroly *ex ante* založené na finančných a prevádzkových administratívnych previerkach. V súvislosti s priebežnými platbami a platbami zostatku v rámci 7. RP vykonáva spoločný podnik audity *ex post* u príjemcov a za audity žiadostí o preplatenie nákladov projektov v rámci programu Horizont 2020 vykonávané *ex post* zodpovedá útvar Komisie pre spoločný audit. Spoločný podnik vykázal na konci roku 2017 zvyškovú chybovosť vyplývajúcu z auditov *ex post* za 7. RP na úrovni 1,09 % a za program Horizont 2020 na úrovni 2,8 %¹⁴.

40. Na základe hodnotenia systému vnútornej kontroly spoločného podniku, testovania vecnej správnosti operácií súvisiacich s príjmami, platbami, grantmi a verejným obstarávaním a preskúmania vzorky ukončených auditov *ex post* zahŕňajúcich sumy vymožené na základe zistených chýb nám výsledky auditu poskytli primerané uistenie, že celková zvyšková chybovosť je v prípade spoločného podniku pod prahom významnosti.

41. Ku koncu roka 2017 v rámci spoločných nástrojov Komisie na riadenie a monitorovanie grantov programu Horizont 2020 nebol dokončený špecifický vývoj potrebný pre spracovanie nepeňažných príspevkov spoločného podniku.

Postupy verejného obstarávania

42. Spoločný podnik pri obstarávaní podporných služieb od používateľov vzdušného priestoru v súvislosti s činnosťami programu SESAR 2020¹⁵ použil ako finančné hodnotenie jednoduchý (aritmetický) priemer finančných ponúk, ktoré získal, na výpočet denných sadziieb expertných kategórií. Rovnaký prístup bol uplatnený pre všetky časti. Použitie váženého priemeru na výpočet finančného hodnotenia by v skutočnosti predstavovalo konkurencieschopnejšie a efektívnejšie riešenie. Váženie by sa malo zakladať

---

¹⁴ Výročná správa o činnosti spoločného podniku SESAR za rok 2017, body 1.1.4.3. a 1.1.7.

¹⁵ Rámcové zmluvy (4 časti) s celkovým rozpočtom vo výške 6 mil. EUR za štyri roky.

na najpravdepodobnejšom počte pracovných dní pre každú kategóriu odborníkov, ktorí sú potrební na vykonávanie špecifických služieb v skupine.

ĎALŠIE PRIPOMIENKY

Mobilizácia príspevkov ostatných členov a riziko dvojitého financovania

43. Jedným z hlavných cieľov spoločného podniku je mobilizovať príspevky partnerov zastupujúcich priemysel v oblasti jeho činnosti¹⁶. Odhadovaný koeficient pákového efektu finančných prostriedkov z odvetvia letovej prevádzky, ktorý sa má podľa zakladajúceho nariadenia spoločného podniku dosiahnuť bez organizácie Eurocontrol, je 0,85¹⁷.

INFORMÁCIE O HODNOTENIACH KOMISIE

44. Záverečné hodnotenie činnosti spoločného podniku SESAR v rámci 7. RP vypracované Komisiou sa týkalo obdobia 2007 až 2016¹⁸, zatiaľ čo priebežné hodnotenie činnosti spoločného podniku SESAR v rámci programu Horizont 2020 sa týkalo obdobia 2014 až 2016¹⁹. Hodnotenia boli vykonané za pomoci nezávislých odborníkov, ako sa to stanovuje v nariadeniach Rady o SESAR²⁰, a týkali sa výkonnosti spoločného podniku z hľadiska

---

¹⁶ V odôvodnení 17 nariadenia (ES) č. 2019/2007 zmeneného nariadením (EÚ) č. 721/2014 sa uvádza, že významná účasť priemyslu je kľúčovým prvkom projektu SESAR. Preto je nevyhnutné, aby bol verejný rozpočet fázy vývoja projektu SESAR doplnený príspevkami z priemyslu.

¹⁷ Odhadované nepeňažné príspevky partnerov zastupujúcich odvetvie letovej prevádzky na prevádzkové činnosti spoločného podniku bez organizácie Eurocontrol (500 mil. EUR) delené celkovým finančným príspevkom EÚ na spoločný podnik (585 mil. EUR). Upozorňujeme, že v súlade so stanovami programu SESAR 2020 členovia zastupujúci priemysel neposkytujú nepeňažné príspevky na doplnkové činnosti, ktoré nie sú súčasťou pracovného programu spoločného podniku.

¹⁸ Záverečné hodnotenie spoločného podniku SESAR v rámci 7. RP.
<https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/sesar1.pdf>

¹⁹ Priebežné hodnotenie spoločného podniku SESAR v rámci programu Horizont 2020.
<https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/sesar2020.pdf>

²⁰ Hodnotenia Komisie vykonané podľa článku 7 nariadenia Rady (EÚ) č. 219/2007 o spoločnom podniku SESAR a článku 7 nariadenia Rady (EÚ) č. 721/2014, ktorým sa mení nariadenie Rady (EÚ) č. 219/2007.

relevantnosti, efektívnosti, účinnosti, konzistentnosti a pridanej hodnoty EÚ a osobitne sa prihliadalo na otvorenosť a transparentnosť a kvalitu výskumu. Výsledky týchto hodnotení boli zohľadnené v správe, ktorú Komisia zaslala Európskemu parlamentu a Rade v októbri 2017²¹.

45. V reakcii na odporúčania hodnotiteľov²² spoločný podnik vypracoval akčný plán, ktorý v máji 2018 prijala správna rada spoločného podniku SESAR. Akčný plán obsahuje množstvo rôznych opatrení, ktoré má spoločný podnik vykonať²³ a z ktorých niekoľko činností sa už začalo realizovať²⁴, väčšina by mala byť uskutočnená v rokoch 2018 a v prvej štvrtine roka 2019 a viaceré budú zohľadnené v nasledujúcom programovom období²⁵.

---

²¹ Pracovný dokument útvarov Komisie. Priebežné hodnotenie spoločných podnikov pôsobiacich v rámci programu Horizont 2020 {SWD(2017) 339 final}.

²² Odporúčania hodnotiteľov sa týkajú týchto oblastí: posilniť účasť zainteresovaných strán na činnostiach programu SESAR vrátane prepojenia s fázou zavádzania; posilniť tri úrovne európskeho riadiaceho plánu ATM (fáza definovania, vývoja a zavádzania), zabezpečiť, aby všetky vrstvy používali spoločný jazyk založený na riešeniach, a umožniť Komisii zjednodušiť plánovanie a monitorovanie zavádzania; posilniť odkazy na akademickú obec, vyriešiť problémy týkajúce sa uplatňovania právneho rámca programu Horizont 2020; prijať opatrenia na ukončenie tzv. industrializačného nedostatku medzi súčasnými riešeniami programu SESAR, ktoré sa končia na úrovni technologickej pripravenosti (TRL) 6, a fázou zavádzania riadiaceho plánu ATM, ktorá si vyžaduje riešenia na úrovni TRL 8.

²³ K osobitným opatreniam zahrnutým do akčného plánu v reakcii na odporúčania hodnotiteľa patria: zlepšenie dohôd o spolupráci s manažérom zavedenia projektu SESAR, Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva, vnútroštátnymi orgánmi a EUROCAE s cieľom posilniť ich účasť na riadiacom pláne ATM; zvýšenie účasti výrobného odvetvia; zjednodušenie činností SESAR v rámci programu Horizont 2020.

²⁴ Činnosti, ktoré sa už začali, zahŕňajú: reorganizáciu troch úrovní riadiaceho plánu ATM s cieľom posilniť jeho architektúru v súvislosti so zásadami riešení v rámci programu SESAR; pravidelné stretnutia s Asociáciou pre vedecký rozvoj ATM v Európe (ASDA) na zvýšenie účasti akademickej obce.

²⁵ Spoločný podnik vykonal a v decembri 2017 Komisii zaslal všeobecné hodnotenie súčasného právneho rámca spoločného podniku SESAR na prípravu nasledujúceho programového obdobia. Pokiaľ ide o odporúčanie na ďalšie odstránenie industrializačného nedostatku medzi činnosťami spoločného podniku SESAR a riadením zavádzania programu SESAR, spoločný podnik sa domnieva, že toto odporúčanie je v súčasnosti pozastavené, keďže musí byť predmetom iniciatívy Komisie na ďalšie programové obdobie.

46. V roku 2017 uverejnil Dvor audítorov osobitnú správu o iniciatíve jednotné európske nebo²⁶, ktorá sa týkala určitých prvkov výkonnosti spoločného podniku SESAR v rámci 7. RP²⁷, ktorý predstavuje hlavnú finančnú podporu EÚ pre iniciatívu SES.

47. V záverečnom hodnotení Komisie,²⁸ ako aj v osobitnej správe EDA²⁹ sa venovala pozornosť oneskoreniam pri realizácii riadiaceho plánu ATM a nesúladu medzi pevnou regulačnou životnosťou činností spoločného podniku SESAR a plánovaným trvaním očakávanej práce. V správe Dvora audítorov sa takisto zdôrazňovala potreba posilniť zodpovednosť spoločného podniku pri vykonávaní riadiaceho plánu³⁰.

Túto správu prijala komora IV, ktorej predsedá Neven MATES, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 2. októbra 2018.

Za Dvor audítorov

Klaus-Heiner LEHNE

predseda

---

²⁶ Iniciatíva EÚ jednotné európske nebo, ktorá bola spustená v roku 2004, pozostáva zo súboru spoločných pravidiel záväzných pre celú EÚ týkajúcich sa bezpečnosti a služieb riadenia letovej prevádzky, riadenia vzdušného priestoru a interoperability v rámci siete.
https://ec.europa.eu/transport/modes/air/single_european_sky_en

²⁷ Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 18/2017.

²⁸ Pozri záverečné hodnotenie činností spoločného podniku SESAR v rámci 7. RP, oddiel 7.1.4. Kvalita výskumu a oddiel 8. Závěry

²⁹ Pozri body 86 a 87 v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 18/2017.

³⁰ Pozri bod 86 a odporúčanie 8 v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 18/2017.

Príloha**Kontrola prijatia opatrení na základe pripomienok z predchádzajúcich rokov**

Rok	Pripomienka EDA	Stav nápravného opatrenia (Dokončené / Prebieha / Zatiaľ nevykonané / Nevzťahuje sa)
	<i>Vykazovanie a kontrola nepeňažných príspevkov na projekty programu SESAR 2020</i>	
2016	Spoločný podnik SESAR zatiaľ nezaviedol osobitné usmernenia pre členov a externých audítorov týkajúce sa deklarovania a osvedčovania nepeňažných príspevkov členov na projekty programu SESAR 2020. Spoločný podnik nezaviedol ani interné usmernenia k svojim predbežným kontrolám výkazov nákladov pre projekty programu SESAR 2020 na základe stratégie predbežnej kontroly Komisie pre program Horizont 2020.	Dokončené
	<i>Posúdenie finančnej situácie žiadateľov v rámci výziev na predkladanie návrhov</i>	
2016	V prípade užšej výzvy na priemyselný výskum, ktorá bola obmedzená na členov spoločného podniku zastupujúcich priemysel, spoločný podnik udelil granty projektovým konzorciám napriek tomu, že v dvoch prípadoch kontroly finančnej životaschopnosti príjemcov, ktoré vykonala Výkonná agentúra pre výskum, poukazovali na to, že finančná kapacita koordinujúcich priemyselných členov konzorcia bola slabá. Z uvedeného vyplýva, že finančné riziko v súvislosti s ukončením týchto projektov je vyššie a finančné riziko je vyššie aj v prípade ďalších projektov, na ktorých sa podieľajú títo dvaja príjemcovia. V týchto dvoch prípadoch sa rozhodnutie výkonného riaditeľa zakladalo na doplnkových <i>ad hoc</i> posúdeniach rizika, ktoré vykonali zamestnanci spoločného podniku SESAR. Spoločný podnik však zatiaľ nevytvoril systematický vnútorný postup na opätovné posúdenie nedostatočnej finančnej životaschopnosti koordinátora grantového projektu, vrátane opatrení na zmiernenie a kompenzáciu zvýšeného finančného rizika.	Dokončené

	<i>Nákladová účinnosť zmlúv o poskytovaní služieb</i>	
2016	Spoločný podnik vo svojich postupoch obstarávania služieb stanovuje maximálnu výšku rozpočtu na zákazky. Táto maximálna suma nie je založená na systematickom procese odhadu nákladov a referenčnom systéme primeraných trhových cien. Tým sa nezabezpečuje nákladová účinnosť jeho viacročných zmlúv o poskytovaní služieb, pretože zo skúsenosti vyplýva, že väčšina prijatých ponúk sa blížila k maximálnemu rozpočtu.	Dokončené

ODPOVEĎ SPOLOČNÉHO PODNIKU

25. Priemerný čas na uzavretie dohôd o príspevku na ročné finančné plnenie predstavoval počas rokov 2010 – 2017 viac ako šesť mesiacov. S cieľom zaistiť kontinuitu činností preto spoločný podnik SESAR musí plánovať svoj rozpočet tak, aby mal dostatok finančných prostriedkov a platobných rozpočtových prostriedkov na pokrytie platieb počas najmenej prvej polovice nasledujúceho roka.

26. V posledných dvoch rokoch spoločný podnik SESAR vykonával svoju činnosť v rámci niekoľkých finančných regulačných systémov z toho dôvodu, že musel súbežne vykonávať projekty v rámci 7. RP, TEN-T, programu Horizont 2020, Nástroja na prepájanie Európy (NPE) a dohody o príspevku týkajúce sa pripísaných príjmov. V pláne zamestnávania nových pracovníkov z roku 2018 sa predpokladá prijatie dvoch dodatočných finančných pracovníkov na posilnenie tímu pre financie a rozpočet.

27. Vyššia miera chybovosti pri grantových platbách programu Horizont 2020 v roku 2017 vyplynula zo skutočnosti, že spoločný podnik SESAR vykonal v rámci programu Horizont 2020 iba niekoľko grantových platieb predtým, než Útvar pre spoločný audit (CAS) Európskej komisie vypracoval svoj plán auditu. Tieto platby sa predovšetkým týkali projektov predbežného výskumu, kde boli hlavnými prijímateľmi výskumné centrá a univerzity, ktoré vo všeobecnosti nie sú tak dobre oboznámené s finančným vykazovaním, ako iní väčší prijímatelia z oblasti priemyslu. Okrem toho, miera chybovosti bola značne ovplyvnená významnou chybou spôsobenou konkrétnou univerzitou, ktorá bola prijímateľom. S cieľom znížiť riziko v budúcnosti spoločný podnik SESAR v spolupráci s Komisiou uskutoční informačný deň o finančnom vykazovaní, ktorý bude určený najmä výskumným centrá, univerzitám a MSP.

28. Spoločný podnik SESAR aktualizuje svoje vnútorné usmernenia týkajúce sa vypracovania podkladov k výzve (ktoré sú súčasťou systému riadenia kvality spoločného podniku SESAR) s cieľom zahrnúť metódu váženého priemeru ako jednu z možností na hodnotenie finančných ponúk, najmä v prípade, keď táto metóda umožňuje lepšie zohľadniť rôzne zložky ceny v týchto finančných ponukách.